

بازرگانی بین الملل

(ویژه دانشجویان رشته های اقتصاد، مدیریت و حسابداری)

www.ketab.ir

تالیف:

دکتر سعید بقائی

استادیار مدیریت، مدرس و پژوهشگر

مهدی بهبودنیا

مدرس و پژوهشگر دانشگاه

هادی دادخواه

دانشجوی دکتری اقتصاد، مدرس و پژوهشگر

سرشناسه	: بقائی، سعید، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: بازرگانی بین‌الملل ویژه دانشجویان رشته‌های اقتصاد، مدیریت و حسابداری / تألیف سعید بقائی، مهدی بهبودنیا، هادی دادخواه
مشخصات نشر	: گرگان: انتشارات نوروزی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۸۸ص: جدول، نمودار (بخشی رنگی).
شابک	: 978-622-02-1484-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص: ۸۷-۸۸
موضوع	: بازرگانی بین‌المللی -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: (International trade -- Study and teaching (Higher
شناسه افزوده	: بهبودنیا، مهدی، ۱۳۶۶-
شناسه افزوده	: دادخواه، هادی، ۱۳۶۵ -
رده بندی کنگره	: HF۱۳۷۹
رده بندی دیویی	: ۳۸۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۶۰۰۶۹۸

بازرگانی بین الملل

تألیف: سعید بقائی، مهدی بهبودنیا، هادی دادخواه.

صفحه آرا: شیرین شهریار

طرح جلد: محمدرضا شاهینی

نوبت چاپ: اول- ۱۴۰۰

مشخصات ظاهری: ۸۸ ص

قطع: وزیری

شمارگان: ۳۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۲-۱۴۸۴-۷

چاپ و نشر: نوروزی-۱۷۳۲۲۴۲۲۵۸۰

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

حق چاپ برای نویسنده محفوظ می باشد.

گلستان، گرگان، خیابان شهید بهشتی، پاساژ رضا، کدپستی ۴۹۱۶۶۵۷۳۷۶

Instagram: entesharatnoruzi

Phone: ۰۱۷-۳۲۲۴۲۲۵۸-۰۹۱۱۳۷۵۳۹۷

Website: www.entesharate-noruzi.com

Email: entesharate.noruzi@gmail.com

پیشگفتار:

تولید محور اصلی پیشرفت و توسعه می باشد و افزایش تولید، باعث افزایش اشتغال و درآمد ملی و افزایش صادرات و واردات می باشد، از این رو با توجه به اهمیت زیاد صادرات، دولت باید بستری مناسب را برای هرچه بهتر اجرا نمودن این مهم فراهم نماید. عواملی که می تواند باعث افزایش صادرات شود عبارتند از معافیت های مالیاتی، اعطای تسهیلات کاربردی، رفع مشکلات مربوط به گمرک و سیاست های حمایتی دولت از صادرکنندگان و سرمایه گذاران و همچنین رفع مشکلات و ارتباطات سیاسی اشاره کرد. از طرفی وجود قوانین محدود کننده برای واردات پیامدهای منفی را برای اقتصاد در پی دارد که می توان به شکل گیری اقتصاد زیر زمینی و قاچاق کالا که تبعات آن ضربات سنگینی را به بدنه تولید داخلی وارد می نماید، اشاره کرد. با توجه به وضعیت اقتصادی و سیاسی کشورهای همسایه، ایران باید به یک کشور قدرتمند از لحاظ سیاسی و اقتصادی تبدیل شود. شناخت تئوری های بازرگانی بین الملل اولین گام در جهت ارتقاء علمی دانشجویان و بازرگانان می باشد. کتابی که در پیش رو دارید با نگاهی جامع به معرفی بازرگانی بین الملل و بیان دیدگاه ها به همراه ارائه نظریات و سیاست های اقتصادی به دانشجویان عزیز کمک می کند که با سیاست ها و برنامه ریزی ها در اقتصاد بین الملل بیشتر آشنا شوند.

این کتاب برای درس بازرگانی بین الملل برای مقطع کارشناسی در رشته های اقتصاد، مدیریت و حسابداری نوشته شده است. در پایان از کلیه دانشجویان محترم تقاضا دارم، کاستی های احتمالی این کتاب را یادآور شده و پیشنهادات را از طریق پست الکترونیکی Eco.Dadkhah@gmail.com ارسال نمایند.

مؤلفین

بهار ۱۴۰۰

فهرست مطالب

۱۱	فصل اول
۱۱	کلیات و مفاهیم اولیه
۱۲	۱-۱- مقدمه
۱۶	۱-۲- اصول تجارت بین الملل
۱۶	۱-۲-۱- تعادل جزئی و کل
۱۶	۱-۲-۲- واحد اقتصادی
۱۶	۱-۲-۳- عرضه در بازار
۱۷	۱-۲-۴- تقاضا در بازار
۱۸	۱-۲-۵- تعادل
۱۹	۱-۲-۶- مازاد عرضه و تقاضا و بازرگانی خارجی
۱۹	الف) حالت کشور کوچک در تجارت جهانی
۲۰	ب) حالت کشور بزرگ در بازرگانی جهانی
۲۱	۱-۳-۱- تئوری کلاسیکها در تجارت بین الملل
۲۱	۱-۳-۱-۱- هزینههای مطلق اسمیت
۲۲	۱-۳-۱-۲- هزینه های نسبی ریکاردو
۳۰	۱-۳-۱-۳- افزایش تولید با تجارت (بهره گیری از تجارت)
۳۱	۱-۳-۱-۴- حدود نرخ مبادله تجاری
۳۳	۱-۳-۱-۵- اهمیت مزیت نسبی در برقراری تجارت
۳۴	۱-۳-۱-۶- بهره گیری از تجارت - یک بررسی مجدد
۳۵	۱-۴- محدودیتهای تجاری و بهره گیری از تجارت
۳۶	۱-۵- شرایط تعادل نرخ مبادله بین المللی
۳۷	فصل دوم

تئوریهای نئوکلاسیک در تجارت بین الملل.....	۳۷
۲-۱) مقدمات تئوری نئوکلاسیک.....	۳۸
۲-۱-۱) تولید و بازرگانی خارجی.....	۳۸
۲-۱-۱-۱) بازده نسبت به مقیاس تولید.....	۳۹
الف) بازده نسبت به مقیاس تولید ثابت.....	۳۹
ب) بازده نسبت به مقیاس کاهش یابنده.....	۴۱
ج) بازده نسبت به مقیاس تولید افزایش یابنده.....	۴۲
د) تاثیر خالص بازده نسبت به مقیاسهای تولید.....	۴۳
۲-۱-۱-۲) شدت کاربرد عوامل تولید و پدیده برگشت عوامل تولید.....	۴۵
الف) شدت کاربرد عوامل تولید.....	۴۵
برگشت شدت عوامل تولید.....	۴۷
۲-۱-۱-۳) موجودی عوامل تولید.....	۴۹
۲-۱-۱-۳) موجودی عوامل تولید.....	۴۹
۲-۱-۱-۴) تولید و جهت تجارت.....	۵۰
۲-۱-۲) مصرف و تجارت.....	۵۴
۲-۱-۲-۱) منحنيها بی تفاوتی جامعه.....	۵۴
۲-۱-۱-۲) تقاضا و جهت تجارت.....	۵۷
۲-۱-۲-۳) تقاضای معکوس (برگشت تقاضا).....	۶۰
۲-۲-۱-۴) بهره گیری از تجارت.....	۶۱
۲-۲) تئوری هکچر - اوهلین.....	۶۳
۲-۲-۱) فراوانی عوامل تولید براساس قیمت عوامل تولید.....	۶۵
۲-۴-۲) تعریف فراوانی براساس مقادیر فیزیکی عوامل تولید.....	۶۷
فصل سوم.....	۶۹